

■ TRIBUNA POLITICA

Eveniment dal tschientaner

DA CUSSEGLIERA NAZIUNALA
BRIGITTA M. GADIENT, CUIRA

Quests dis ha lieu a Flem in eveniment particular, numnadain la sessiun da las chombras federalas. La sessiun sco ta-la n'è betg in eveniment extraordinari, quella ha enconuschentain lieu quatter giadas ad onn. Ma igl è l'emprima giada ch'il parlament sa raduna en la Svizra rumantscha, e probablain resta quai per lung temp era la suletta giada. Questa sessiun ha lieu en il Grischun mo per quai che la chasa federala a Berna vegn renovada e sanada cumplettaim suentar passa 100 onns ed è da preschent in tarment plazal. Ultra da quai han ins gia fatg sessiuns extra muros a Genevra e Lugano, cura ch'igl è stà da far lavurs da construcziun pli pitschnas en la chasa federala. Era en quest cas è pia tut à la via federala usitada: la quarta Svizra vegn era vidlonder sco quarta!

Che quai è in'ocasiun Ced ina schanza unica per noss chantun, na stoss jau betg menziunar spezialmain e sa mussa en il sustegn e l'interess da bleras Grischunas e blers Grischuns. Numerus parlamentararis federalas dals centers da noss pajais n'èn betg conscients dals problems, cun ils quals in chantun da muntogna vegn confruntà en il temp dad oz. Il chantun Grischun po e sto perquai mussar ch'el è innovativ e curaschus e ch'el ha prendì era blera atgna iniziativa per meglierar las cundiziuns da viver. Da l'autra vart èsi dentant era fitg impurtant da render attent che nus essan dependents da la solidaritad dals auters chantuns, da las aglomera-

ziuns e da las citads per pudair ans sviluppar en il futur. Las fatschentas che vegnan discutadas en il cussegl naziunal durant la sessiun correspundan per gronda part a quests intents.

Deplorablain n'ha la deliberaziun da la lescha da linguas betg pudì vegnir terminada en la cummissiun predeliberanta. Ma la situaziun da nossas linguas minoritaras, dal talian e surtut dal rumantsch, vegn segiramain ad esser in tema e po pia tuttina vegnir intermediada. Per sa preparar sin la sessiun han las parlamentarias ed ils parlamentararis federalas per exempel gia survegnì il discumpact «Il parlament emprenda rumantsch» e numerus voluntaris rumantschs vegnan a sustegnair ed accompagnar els durant l'entira sessiun.

La discussiun davart la nova gulivaziun da finanzas, la politica regiunala e las contribuziuns a las viafiers ed al fond d'infrastructura po medemamain mussar ch'igl è necessari da metter a disposiziun a las regiuns meds suffizients sco era da sustegnair cun mesiras da promoziun spezialas in svilup economic duraivel. Durant las excursiuns en Surselva, a Val S. Pieder, en il Grischun cen-

tral ed en l'Engiadina pon ils parlamentararis e las parlamentarias ultra da quai sa far in maletg concret da la situaziun.

En l'Engiadina viageschan las parlamentarias ed ils parlamentararis cun la Viafier retica (VR). Gist tar la VR exista da preschent in basegn d'agir spezial. La VR è la pitga purtanta dal traffic public en il Grischun ed indispensabla tant per il transport da persunas sco era da martganzia. I na po bain betg esser che las milliardas concedidas a las Viafiers federalas svizras sa chapeschan da sasez e che la VR n'è betg abla da far las investiziuns urgentamain necessarias u sto schizunt reducir quellas a moda masiva. La confederaziun sto ademplir sia obligaziun fixada tras contract cun il chantun Grischun e reagir cun ina gulivaziun gista sin la concentrasiun dals meds finansials en la Svizra centrala e romanda. Da l'impurtanza particulara da la VR vegnan las parlamentarias ed ils parlamentararis – la gronda part dad els probablain betg per l'emprima giada – a daventar conscients sin il trajet spectacular da l'Alvra che duai daventar ina part dal patrimoni cultural mundial da l'Unesco, ed era durant il viadi en l'Engiadina e tras il tunnel dal Vereina.

Bleras autras occurrenzas ed impressiuns duain e vegnan medemamain a contribuir che la sessiun a Flem daventa in eveniment nunemblidaivel. E per noss chantun èsi da sperar che las politicras ed ils politichers vegnian conscients che tut las parts dal pajais ston avair almain las medemas schanzas e cundiziuns da basa!